

РІД НАШ КРАСНИЙ, РІД ПРЕКРАСНИЙ!

ОТЧИЙ

ЧАСОПІС
РІК ВІДАННЯ 2002
ЛЮТИЙ
Число 2 (38)
КІЇВ 2005

ВІДАННЯ ТОВАРИСТВА "ЧЕРНІГІВСЬКЕ ЗЕМЛЯЦТВО"

Калонка шеф-редактора

СПИРАЮЧИСЬ НА ІСТОРІЮ

Людство давно виробило в собі звичку спира-
тися на історію. Че оминула ця мудра традиція
її українців, хоча їх минув не називати світлим та
ясним - надто багато лиха зазнала прекрасна й
мирна наша земля, що розстелилася на міжна-
родних перепутях і завжди вабила чужинців, ла-
сих до загарбні. Але є і в нашій історії багато
золотих сторінок, які вписалися в духовність ці-
лої планети, стали небід'ємною її частиною. І ми,
нині суці, мусимо сприймати своє минуле так-
им, як воно було, долячи спокуси щось перепи-
сати наново на догоду черговому державному
мажновладцю.

Тисячу років тому великий київський князь Володимир хрестив свою могутню державу, а нині у січневу пору ми з радістю в серці відзначали Різдво Христове та водохрещу, озвучували свої оселі
веселими щедрівками та колядками. Чиншнього року древні історичні свята набрали особливо радісного характеру, бо на останніх виборах українці ще раз довели, що вміють стояти за свою істо-
рію, за щасливе вільне майбутнє. Мабуть, сам Господь підтримував у душах сотень тисяч людей - а серед них і наших славних чернігівців - вогонь жертовності, бажання нести свій важкий хрест
державності, який повернувся до них через сотні років національного приниження.

Та якщо з канонічними релігійними святали все ясно - надто вони стабільні і всеохопні, випробувані сотнями років, то щодо інших відбуваються й різночтіання. Скажімо, само по собі відішло в небуття всенародне палкі пошанування дня народження вождя всіх пролетарів, дякуючи якому пролілся на початку минулого століття стільки безневинної людської крові. Як і інші, менші за калібром, дати, що склали чорний список злочинів проти українців.

Дбаючи про історію, не забуваймо і про сучасність. І тут можемо багато зробити своїми земляцькими силами для шефської роботи у військових частинах, які розташовані на території нашого Сіверського краю. Можливо, варто було б провести Дні столичного земляцтва в тих частинах за домовленістю із командуванням Північного напряму нашої армії, аби воїни знали, що про них пам'ятають і наші ветерани війни, і наше молодіжне крило. Для цього в земляцтві згуртовані чималі листецькі сили, люди, яким є чим похвалитися. Такі дні могли б стати частиною великих всенародних заходів, присвячених 60-річчу Перемоги.

Гадаю, що вже нині, після загального 9-го зібрання земляків, слід активніше готуватися до 10-ліття нашого громадського об'єднання. Причому, впрягаєтися в роботу кожному зокрема, як і водиться в дружній великій родині. Рада земляцтва готова підтримати кожну цікаву ідею, кожну живу ініціативу. Адже ми пишемо власну історію, котра стає частинкою історії України. Її теж ніхто ніколи не перепише, не заперечить, бо скерована вона тільки на добро, на розквіт рідного Чернігівського краю.

Віктор ТКАЧЕНКО,
голова товариства "Чернігівське земляцтво"
в м. Києві

ЩАСЛИВА МИТЬ ПРИСЯГИ НА ВІРНІСТЬ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДУ.

На фото: Президент України В. А. Ющенко та Голова Конституційного суду України, наш земляк М. Ф. Селівон у сесійному залі Верховної Ради

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

УЧАСНИКАМ ЗІБРАННЯ ТОВАРИСТВА "ЧЕРНІГІВСЬКЕ ЗЕМЛЯЦТВО" У м. КІЄВІ

Сердечно вітаю учасників зборів однієї з найбільш потужних і авторитетних земляцьких громад у столиці України.

Земляцький рух - це еднання людей, що серцем прив'язані до спільного кореня, до тієї землі, яка дала їм життя, відкрила шляхи у широкий світ. Земляки згуртовуються не тільки для того, щоб освідчитися у любові до рідного краю, а й сприяти його виходу на вищі позиції економічного, соціального і духовного розвитку.

Чернігівське земляцтво вступає у 10-й рік своєї діяльності. За час, що минув, ви вирості у двохтисячний колектив, встановили тісні зв'язки з обласними організаціями, районами, містами і селами Чернігівщини, промовисто заявили по себе сучасно-корисними акціями на "малій батьківщині". Вашу турботу вже відчули чимало сільських ветеранів, дітей-си-

ріт, учнів шкіл, куди вашими стараннями приходять комп'ютери, обладнання, книги для бібліотек. У багатьох населених пунктах за вашою підтримкою звелися в небо золоті бані нових церков. Важливо, що до цих справ активно долучаються народні депутати України.

Немає сумніву, що ви і далі будете ділом підтверджувати авторитет і житезадатність товариства.

Бажаю вам, вашим рідним і близьким - і в столиці Києві, і на благословленій чернігівській землі - міцного здоров'я, добра і щастя, звернення наявітліших надій і найзаповітніших мрій.

Нових вам успіхів у праці задля блага Чернігово-Сіверщини і процвітання всієї України.

Володимир ЛІТВИН

НА ПЕРШІЙ

Коли тобі вже за вісімдесят, усе час-тіше навідується спомини. Все друго-рядне відпадає, зникає в мороці часу, а от події далекого дитинства та війни ніщо не зітре з пам'яті - перші нагаду-ють про найрідніший куточок землі, де пуп заритий, інші - про такі випробу-вання, коли ти часто-густо знаходиш-ся на першій лінії життя і смерті, коли сподіваєшся скоріше на Бога, а не на допомогу людей.

ЛІНІЇ

У широких степах, щоправда, давно розораних людьми, лежить мое рідне село, як десятки сусідів, але для мене воно завжди святе - там я вперше подав голос до світу в вікономному 1919 році. Батьки мої пічим особливим не відзначалися - рядові собі селяни та їх годі. Але батько перед тим, як одружитися з Василіною в Крижках, добряче помандрував по Україні, шукаючи щастя. Не знайшовши його, пустив коріння в Крижках нищівного Борзнянського району, перед самою революцією влаштувався паломником до місцевого священика Базилевича. А тут нова влада, маєток Базилевича миттєво розграбували селяни, після чого бойки перебралися в рідине Хрешчате. Там і пройшло мое дитинство, там з'явилось на світ шестеро моїх братів і сестер, із яких вижило тільки четверо. Згорювана маті відійшла в інший світ, ще не розміявшись сорока літ, і довелася батькові впрататися і в домашню, і в колгоспну роботу.

Незважаючи на різni труднощі, я вчасно пішов до школи. До самого випуску був відмінником, особливо любив математику. Це й підівтохнуло мене до піл-робітків - спершу був раківником колгоспу, згодом таку ж посаду обіняв у Олішівському райзагу. Все ж велика допомога батькові! А ще у вільний час пописував статті до районної газети "Соціалістичний шлях", куди згодом і літературником влаштувався. Сподобалася творча робота, вирішив вступити до Харківського всеукраїнського інституту журналістики в 1939 році. І пішав до далекого міста, і вступив до вузу, незважаючи на великий конкурс. Але у вересні того ж року доля розпорядилася круті - військомат сформував групу студентів для прикордонних військ, мене призначили старшим групи та й відправили в Ленінградський військовий округ.

1 червня 1941 року відправили вас, призовників, на учбовий збір на Карельський перешинок. Лише після збо-

рів всі студенти мали звільнитися з армії. Я теж горів бажанням повернутися на Україну, але воно спрадилося тільки через багато часу та випробувань...

22 червня почалася Велика Вітчизняна війна. Нам не дали часу на тривалі роздуми - озброїли і відіслали у свій прикордонний загін. Мене призначили в автороту, яка успішно дісталася до місця. А там сформували команду зі студентів і направили до Саратова в прикордонне училище. Я був старшим групи і сам мені дісталося чи не найбільше.

Ми добиралися до училища на автомобілі. Хоч дорога пролягала в тилу, однак німці не лишили нікого в спокії - літаки часто штукали в небі, посилаючи землю бомбами, попілаючи кулеметними кулями. Я притискав до себе секретний пакет із наперстами, як найдорожчий скарб, павіт на чисті клас його під голову, бо знов, що не маю права втрати засурковану таємницю. І таки не вгледів, таки влєгтів у страшну халепу.

Був один із коротких привалів. Я з хlopцями рушив купити курина, автомобіль залишився на місці. Ніщо не передвідало біди, стояв тихий мирний день, і я залишив пакет в кузові. Не встигли ми отоваритися, як звідкільська налетіла німецькі бомбомети та й захопили калічіт землю. Ми знайшли якісь прихисток, але це тільки все затихло, кинулися до машини. Але її як вітром здуло разом із нашими речами, з момента скретним пакетом...

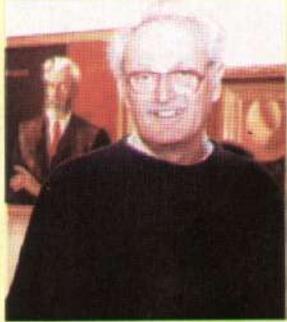
Нема тепер зі мною вірної дружини, моєї Марії Степанівни, з якою одружився в Раві-Руській. Зате віху дає донька Олена, що стала вже Оленою Іванівною. Так і живу при ній, спогадуючи минулі життя. Як воно склалося, судити не мені. Але буде перед ким можу похвалитися бойовими нагородами - орденами Вітчизняної війни II ступеня та двома Червоною Зіркою, багатими медалями. Вони зароблені ратною працею, а тому особливо дорого. Як і кожному з них, хто в цьому році зустріє 60-річчя Перемоги. Ми, кожен із своєю місією, здобували мир для рідної землі, для милі України, а тому маємо право зватися II справжніми громадянами. Ми перебуваємо на першій лінії між миром і війною.

Іван БОЙКО,
учасник війни,
полковник запасу

ВІТАЄМО!

Сердечно вітаємо члена Менської ко-
зацької сотні головного лікаря Київської
центральної басейнової стоматології -
Олександра Миколаївича Вахненка з
високим званням "Заслуженого лікаря Ук-
раїни". Так тримати, дорогий друже!

Володимир ЄМЕЦЬ,
Чародний художник
України

Чернігівське земляцтво - це чудова справа, коли люди відчувають свою приналежність до якоїсь землі, то дуже добре. Зокрема, люди рідніться один з одним, спілкуються, вирішують якісь справи тощо. Хотілося, щоб поважні люди Чернігівського земляцтва тричали у своєму штаті хоч одного художника, який б організував колег. Треба також відкрити музей картин як у Києві, так і Чернігові, у яких могли б виставлятися художники земляцтва.

Зупинена мить

ЦЕ

Знову й знову перегортую старі фронтові фотографії і, ніби з води, виринають із пам'яті обrazy молодих і красивих воїнів-визволителів, як правило, тих, кому дісталося бити фашистів із зброєю в руках. Але були серед них і ті, хто воював із ворогом, не стріляючи в нього. Як Валентина Кузьмівна Борщевська, комісар фронтових працівників із 21 польового прального загону. Виявляється, були й такі військові частини, про які, на жаль, майже не писали. Замислився я над цією несправедливістю та й вирішив спокутувати вину, тим більше, що саму Борщевську встиг сфотографувати ще в грізному сорок третьому році...

БУЛО НА ДЕСНІ

До війни Валентина Борщевська працювала в дитячому будинку в Києві, що було відкритий спеціально для іспанських малюків у 1937 році, евакуйованих із залитої кров'ю Іспанії. Довелося навіть вивчити іспанську мову, місіонери допомагали працювати відмінно.

А тут перший день війни. Німецькі літаки сміють бомби на українську столицю. Віхователька не знає, що робити, зате іспанські дітки вінчали лопати, кинулися у дів'я та заходилися рити окопи. Грекій досід відчайдушно зробив їх дорогами. А коли німci відступили під Київ, дитячий будинок евакуювали у Пензенську область. Можна було і далі вожатися з дітлахами, але Валентина написала заяву й незабаром пішла добровольцем у дючу армію.

Була страшна "м'ясорубка" під Сталінградом, були страшні дні й ночі у армійському шпиталі. Згодом її направили в госпіталь керувати загоном працівників - це коли загівались знаменита Орловсько-Курська битва. П'ятдесят днів крополитили бої закінчилися перемогою, і почалося визволення рідної України. Спершу зуиніши специфічний армійський підрозділ у Ямполі, далі перебазувалася під Шостку, постовили в ліску та й дали на Новгород-Сіверський. Ізду брали дівчат в червоних, синіх, зелених юбках на півдохах, зінід них торхяли на війбах відрі, ночи, самовари для підігріву води, вкриїти брезентом, а люди вигідно виступають, що це за така секретна військова частина. Вона й призначалася, що не пральний загін 65-ї армії генерала Батова. Смію було, а саму начальницю прозвали "пральний комісаром".

Зуиніши загін у якомусь наїзду розібраному селі неподалік від древнього міста. Розташувалися в хатині з землянками і зраду ж взялися за роботу. Після наступу багато закриваленої одягу наших військ надходило. Всю

таку масу збіжжя треба було винести, захищати ще й порошком "К" обробити, щоб нашіх хлопців візни не заїдали. Спасибі місіонерам жіночкам з села Комонь, завжди допомагали працювати у роботі, інакше б скісами зиски походила армійським дівчатам руки.

А роботи, завдавалася, не буде кінця-краю, так ю Валентині Борщевській доводилося пильно стежити за дисципліною в бойовому підрозділі спеціального назначення. Лише одного разу посадила на гауптвахту працю, а тут пайдже майор і присукається: товариш лейтенант, як є ви примудрилися вільноїйману на гауптвахту посадити? Вона й випадила: він б краще сплати, чому в мене немає порушень, коли в інших загонах дівчата не встигають у декреті гнізда спілкування з чоловіками-керівниками. Майор тільки махнув на не рукою... Віршані дівчата вид-

значити якесь свято. Накрили стіл, а троє з них рушили в ліс по дрова. Не встигли в глибину зайти, бачать - два німci автоматами стволами в пісок встремлені. Вони прихопили зброя, а тут із-за кущів двоє німci поясничились. Дівчата на них стволи та й наказали топти попереду, так і в загін привели вояків. Незабаром замінил Валентина Борщевська написала доповідь в політвідділ 65-ї армії, описавши видигів своїх підлегліх. На звіті вся армія реготала: таки піз забором кінець війн, якщо юз пральний загін 65-ї армії генерала Батова. Смію було, а саму начальницю прозвали сіверянином "пральний комісаром".

Іван МАКАРЕНКО,
ветеран війни
На фото автора:
лейтенант
В.К.Борщевська

ре того вечора столичний Палац спорту віком: А перед тим була велика напружена робота самодійніх співробітників Палацу спорту - як на мене, їх давно треба б заразувати до Чернігівського земляцтва. Кожному підготували пакет із подарунками - новим чудовим календарем, газетою, прес-релізом, кожному вручали запрошення з циркум поетичними рядками та календариком, кожного зігріли теплом своїх сердець.

І заповнився розлогий зал велими людьми, і могуть звучати мідні інструменти Державного духового оркестру, і зайняли свої місця найповажніші учасники зібрання. Але воно під час не починалося - пізні в передчутті якось неподібнані. І лише через якихось десети хвилин увесь велетенський зал раптом вибухнув оплесками та дружним скандуванням:

- Ющенко! Ющенко!

Так, на зібрання чернігівців зумів відбратися сам переможець президентських виборів Віктор Андрійович Ющенко. Ось він пружно, супроводжуваний голубовою земляцтво Віктором Ткаченком, долає відстань від кругого входу до сцени, за ним весело прокручує Кіївський міський голова Олександр Омельченко. Дружні обійми з нашим уставленим землеміром Іваном Плющем, іншими поважними людьми, суполка фотожурналістів. А зал продовжує скандувати:

- Ющенко-ко! Ющенко-ко!

Як неподалік на Майдані, як у багатьох куточках внутрішньої політичної пристрастності України. Так, Чернігівщина зробила свій вибір, обрала шлях демократичних перемін тисячами голосів виборців, а тому знову підтверджувала свою повагу до нового українського Президента.

І Віктор Ющенко, якого добре знає Сіверський край, пружно наблинився до трибуни.

- Дорога чернігівська громада, дорогі мої сусіди! Для мене, як людини, яка народилася на тих землях, які межують з вашими, велика привільствість і честь бути на подібному заході. Я відчуваю, насильки мило і дорого тут, у далекому Києві, зустрічаться чернігівським землякам і один одному відповіти: «Ми ще дамо в цьому Києві, ми ще його візьмемо!» Ініціатива! Я переконаний, що Кіїв прикрашають ті люди, які прийшли з різних земель, в тому числі з Чернігівщиною. Уявіть собі, якби не було цієї землі, не було б Івана Степановича, Олександра Павловича, пісевшого не було б. Тому, шановні друзі, оськльки ми знаходимося ще у підлітковій новорічніх свят, які мили кожній людині, я переконаний, незалежно від віку кожна людина приходить до них з надією, що в наступному році буде краще, я переконаний, що до новорічних свят підходить також кожна людина. Я хочу, щоб цей кожен з нас збурився, щоб 2005 рік був щасливий, щасливий для наших родин і для України.

Коли я вибираюся до своєї мами, то іду різними маршурами, одним маршуrom через Прилуки, а другим через Батурин. Коли ви ідете батуриною дорогою, зверніть увагу, які сторінки української історії можна читати. Я почав би, можливо, з кінської території; ви проїжджаєте Білків'я, не одна з великих трагедій нації, де ще до 70-го року не було жодної могилки, де людськими черепами гралися діти. Ви проїжджаєте Лемеші, унікальну сторінку життя одного з українських гетьманів, ви проїжджаєте Круті. Приємно, коли кожен рік приїжджаєши з Круті і бачиш, що географія тих людей, які прибувають вшанувати пам'ять і подиви хлощів, а кожним роком ширшає, приїжджає вся Україна. Хоча, безумовно, щоб зрозуміти, що таке Круті, нам потрібні час.

А скажіть, яка ще європейська столиця середніх віків може зірватися із величною Батурином, і чи то не трагедія, що триває 300 років, що є 16 тисяч непоконаних батуринських душ і т.д. Та земля, земля фортеці І.С.Мазепи, була без жодного хрестика, картоплю садили там.

Сьогодні стоять хрест, сьогодні вже починають зашпактувати: «Що таке Батурина, чому в 1708 році там була трагедія, чому він пав потрібен сьогодні?»

Цей ряд я називав тільки для того, щоб підкреслити, що є наявність на маленький дірозділ по Чернігівщині велика і славна столиця, яку, я переконаний, якби прочитали всі українці, то були б набагато багатіші, набагато кращі б знали свою Україну.

І тому я, шановні друзі, хочу привітати всіх вас, людей, які звернулися, на мій погляд, великий подвиг. Бо те, що відбулося на останніх виборах, хоча це стосується моєї політичної сили і моїх колег і через скромність можна будо б не говорити, дозволило побачити другу Чернігівщину. Ми побачили Чернігівщину такою, якою належить їй бути.

Чернігівщина - це не периферія, якій треба пояснювати національні цінності. Ми прийшли до нової України. Ми були незалежні, але ми не були вільні.

Шановні друзі, я розумію, що на вас чекає прекрасна святкова програма і не хотів би продовжувати якісь особливій політичні виступ, але скажати, що я міцно потискаю кожному із вас руку і аплодую за те, що ви зробили для України за останні 3 роки політичної. Дякую вам також, ми бачимо тут Україну, яку, переконаний, хотіли б бачити і Богдан Хмельницький, і Іван Mazepa, і не одні десятки українських гетьманів. Тому спасибі за те, що ви є, щастя в новому році, щастя в кожній вашій родині!

Ще не встигли відлучати гучні оплески, проводячи В.Ющенка із залу - відомо, що йому в ті дні було неділко викріти вільну хвилину для зустрічі, але тим більше повага до нового лідера держави занеполили серце чернігівців - а не втомний ведучий, народний артист України Олександр Безмертний вже знів було вікін в руки і оголосив склад президії зібрання. Обираються люди знані, авторитетні - голова нашого земляцтва В.Ткаченко, голова Чернігівської обласної держадміністрації В.Мельничук, голова обласної Ради В.Ковалюк, Кіївський міський голова О.Омельченко, народний депутат України І.Плющ, голова Конституційного суду України за особ-

лив М.Селівон. Все по-діловому, як і годиться серед добріх людей.

Відкривається офіційна частина зібрання, і слово бере Іван Плющ.

- Доброго вечора, шановні земляки!

Ви ще звичайні учасники чи члени Чернігівського земляцтва, а я почесний, і не знаю, чим ми відрізняємося. Я так чув, що почеши - це ті, що не ходять на збори, а я є ти приходжу, хоч почесний.

Ви знаєте, що земляцький рух у Києві започаткували чернігівчани, ми перші, що створили таємницю на сьогодні авторитетну, важому громадському організацію, якою є Чернігівське земляцтво. Сьогодні рух набирає ширших масштабів, і якою раніше не віталі офіційні органи влади і керівництво, то сьогодні В.М.Литвин, як Голова Верховної Ради, надіслав привітання учасникам зібрання.

Хочу ще виконати доручення Голови Верховної Ради і вручити якісь нагороди. Почесною грамотою Верховної Ради України за особливі заслуги перед українським народом нагороджується директор Кіївського Палацу спорту, голова Ради громадського товариства «Чернігівське земляцтво» В.В.Ткаченко. Почесною грамотою Верховної Ради України нагороджується В.В.Ковалюк - член Ради, керівник Ріпкінського районного відділення. Почесною грамотою Верховної Ради України за особливі заслуги перед українськими гостями, представниками Чернігівщини цілою вітати рідний край, побажати йому щвидшого підродження, розвитку, миру, злагоди в єдиній незалежній і демократичній Україні.

Дозвольте в особі наших дорогих гостей, представників Чернігівщини цілою вітати рідний край, побажати йому щвидшого підродження, розвитку, миру, злагоди в єдиній незалежній і демократичній Україні.

Вже 9 років існує наше земляцтво, одне з 27 обласних земляцтв в Києві. Як в житті людин, це зовсім невеликий проміжок, а якщо в житті держави, нації - то це взагалі едина мітть. Але я думаю, що сьогодні всі підстави низько вклонитися тим, хто 9 років тому організував цей земляцький рух сьогодні став помітним суспільним явищем, хорошою підвойною об'єднанням людей для добрих справ.

Таких людей в нашем залі сидить сьогодні багато. Як би там не було, але рік після нашої попередньої загальнозустрічі в житті товариства відбулися достатньо серйозні зміни. На підставі конференції активістів нашого земляцького об'єднання були підвищені підсумки діяльності Ради земляцтва і регіональних осередків. Тому я не буду докладно зупинятися на ній, однак хотілося б відзначити наступне:

1. Ми домоглися суттєвого зростання товариства.

2. Керуючись нашим статутом, договором про співробітництво між Чернігівським земляцтвом у м. Києві, Київською міськодержадміністрацією, Чернігівською облдержадміністрацією, Чернігівською облрадою, земляцтво брало участь у всіх визначальних акціях року як у Кієві, так і на Чернігівщині.

Минулій рік проішов, як відомо, під знаком 60-річчя визволення України від нацистсько-фашистських загарбників. Ми по-своєму працювали оточити увагою земляків-учасників боївих дій ВВВ, щоб не забути в нових поколіннях їхніх подвигів. Відкладо, що досить однієї людини стає радістю для всіх.

До трибуни підходить голуб, що подіє бурхливими оплесками - адже приємно кожному, коли хтось із членів великій родини отримує письмо віді знайомих.

- Дорогі земляки, члени Чернігівського земляцтва, ви сконцентровані гості!

Вже традиційно ми скликаво ми наш земляцький гурт киян в ореолі двох свят - Нового року і Різдва. Дозвольте від імені Ради товариства «Чернігівське земляцтво» столиці новорічно-різдвяно поздоровити всіх вас із приєдненіми сім'ями, привітати ваши родини, близьких і рідних і побажати всім у Новому 2005 році всіляких гарадів, добра, здоров'я і щастя.

Дозвольте в особі наших

ЩАСЛИВОГО ЖИТТЯ

Не просто засобами ЗМІ і просвіти, а своєрідними символами земляцького сдання стають наша газета "Отчий поріг" (головний редактор Леонід Горлач) і щорічні календарі (упорядники І.М.Корбач та В.Є.Устименко). Сподіваємося, що й надалі вони будуть і пропагандистами, і організаторами патріотичних справ Чернігівського земляцтва, яких закликаю до більш активної участі у творенні цих видань.

Радий доповісти, що ми працюємо в тісній взаємодії з Київською міською владою, столичними земляцтвами, і те, що тут присутні і керівники столиці, і представники земляцьких товариств - єскроу підтвердження того, що керуємося не вузько земляцькими пам'ятами, а пам'яннями будувати єдину соборну державу.

Ми вступили в Новий рік з величними надіями і новими сподіваннями, надіємося, що на зміні політичним батальям приде новажений державницький курс, ожіві і утверджеться національна ідея, запрацює система творення.

Нинішній рік справді особливий. Наступний загальний зібір буде приурочений першому ювілію земляцтва, його десятиріччю. Треба всім постаратися, щоб сучасна розкрити його можливості, їді предстає громадськості київських чернігівчан, міцінів зробити нігти еднання іх із рідним краєм. Я хочу довіністи всім, що історії земляцтва, кращим людям земляцтва, діяльністю його осередків буде присвячений наш чорговий десятий календар, який ми будемо тримати у своїх руках через рік. Як і раніше, у своїй повсякденній діяльності ми будемо тісно контактувати з владними із громадськими структурами Чернігівщини, Києва, брати краще з досвіду побратимів з інших земляцтв України в столиці.

Шановні друзі, при вході в наше земляцтво, при вході в наш офіс висить символічне гасло: "Вас вітає Чернігівське земляцтво - острівок рідної землі". Тож наскільки і надалі тримається цей острівчик у бурхливому океані життя, нехай притягнє до себе все нових і нових синів і дочек Чернігівщини, нехай тісно об'єднє їх у зуадах, і діях во славу України.

Ведучий надав слово поважному гостю, голові Чернігівської обласної держадміністрації Валентину Мельничуку. Йому є чим похвалитися, розповідаючи про справи в області, і це він робить за задоволенням.

- Я маю велику честь привітати вас, дорогі земляки, від імені обласної держадміністрації, обласної Ради, всіх жителів Сіверської землі з нагоди цього чуточного зібрання, побажати в новому році най-ліпшого задоргу, сміливого пасла, тепла і затишку в родинах, нових успіхів у справі розбудови української держави.

За рік, що минув, ми багато чого наявілися і багато чого зробили. Область динамічно розвивається, закладено економічні передумови для подальшого зростання всіх галузей виробництва, проведені ефективно соціальні політики, підвищення рівня життя населення. Обсяги виробництва зросли практично у всіх галузях. Вперше в історії Чернігівської губернії та області ми отримали найвищу врожайність зерновин, внесок наших аграріїв до всесукаїнського карта склав майже 2 млн. тонн зерна.

Збільшення надходжень, податків та зборів до бюджету сприяли тому, що своєчасно і в повному обсязі профінансовано вій необхідні виплати пенсій та трошково додомого по області.

Але, звичайно, не все нам вдалося вирішити, залишилися її проблеми. Для досягнення значно кращих результатів слід і далі поєднати роботу органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, керівників трудових колективів, політичних, громадських організацій. Тому і в подальшому ми розраховуємо на вас, дорогі земляки, на вашу плідну співпрацю на благо батьківського краю.

Минулій рік став роком відродження інших історичних святынь області. Завершила реставрація комплексу будівель Спасо-Преображенського монастиря в Новгород-Сіверському. Продовжуються реставраційні роботи в Георгіївській церкві в Седніві, Благовіщенському соборі в Ніжині, на об'єктах заповідника "Гетьманська столиця" в Батурині, зачиняється робота по відтворенню позолоти куполів Катерининської церкви в Чернігові.

Тісна співпраця із столичним земляцтвом сприяла тому, що 15 випускників Чернігівського музичного училища імені Левка Ревуцького вступили до Національної музичної академії ім. П.Чайковського, стало доброя традицією, коли широку напрямлення дає вступу до вузів держави отримують обдаровані діти, які проживають в містах і селах нашої області.

Дорогі земляки, окрім хочу сказати про взаємодію у видавничій справі. Вийшла в світ чудова книга "Чернігівщина", проведена її презентація, а також календарі "Співоче поле Чернігівщини". За підтримкою підтримки земляцтва видався журнал "Літературний Чернігів". Не залишилася

тей і Криму, але найбільше земляцтво - Чернігівське, воно має 1984 членів. А в Києві по статистиці з 2 млн. 700 тис. проживають, працюють і навчаються близько 200 тис. чернігівців.

Чим же все-таки характерні історичні чернігівці, бо від історичні чернігівці, а юридичні кияни, бо

ділять роль всі земляцтва, які мають свій острівок в Києві. В даному випадку ви, чернігівці, маєте його на Спортивній площі під № 1.

Я вічний вам за запрошення і шанування, що інде краще ми будемо святкувати в наступному році 10-річчя нашого земляцтва. І якщо в цьому залі недостатньо

буде місця, то ми за участю генерального директора Анатолія Ткаченка, вашого земляка, будемо поцілувати чудовий генеральний директор, інвестор, який буде новий виставковий центр на Лівобережжі, що буде країнським центром Європи, - розмістимося там.

Я хотів бы скласти, шановні земляки, чернігівчани і кияни, що ми обов'язково покажемо приклад Україні, що Европі, що

ми є нація, нація горда, велична, працьовита, мудра нація, яку давно чекають у Європі, і тільки єднотіс України, в соборності України наша з вами сила, наша перемога.

Від координаторів Ради столичних земляцтв учасників зібрання прийшли один із активістів Рівненського міжнародного товариства В.С.Ващук, який наголосив, що Чернігівське земляцтво є прикладом единання, активної роботи задля процвітання нації України.

Чернігівський міський голова Олександр Соколов наголосив, що столичне земляцтво стало справжньою кулиною патріотизму, що його старі покоління суміло привнішити любов до рідної Сіверської

проживаєте, прописані в Києві? Я, звичайно, знаю багато про чудовий Чернігівський край, про його природу, багатства, але найкращим надбанням є люди, і у мене є принципове підтвердження, чому найкращою перспективою на Чернігівщині є люди. Перше - чоловіки активісти кар'єристи, і у мене три заступники на Чернігівщині: І.П.Данкевичин присутній, у відділі М.М.Голіца і у відділі генеральний директор В.М.Падалко. Таким чином, фінансів у Падалка, житлове господарство у Голіци і ідеологія у Данкевичича. А П.О.Кривонос є? Всі зовніння политики у цього. Але про чоловіків то справа така. Коли жкажуть, що в Києві найкращі жінки з Чернігівщини, то я це підтверджую - на власному досвіді, тому що одружився з Людмилою з села Бобруйки Козацького району.

Дорогі друзі, я, звичайно, не буду підводити підсумки досягненням Чернігівщини і міста Чернігова, я хочу тільки сказати, що дружба в нас ділова і велика, дужкої за кошти з бюджету Києва за останні 5 років побудовано багато церков на Чернігівській землі, реставровані і реставруються ті, які були зруйновані.

Я не говорю для того, що між нами, крім великого пошані, поважі один до одного, мідності, вірності і дружби, є ділові стосунки, які дають конкретний результат. Дорогі друзі, я хочу сказати, що в розвитку міста Києва, в становленні Києва як столиці, звичайно ж, ві-

кої сторони молоді, і в цьому непередхідність патріотичної традиції.

Віктор Галєта, секретар Прилуцької міської Ради, теж приєднався до вітань, особливо високо відзначив патріотичну роль у шефській ролі керівниці Прилуцького, Варвинського та Срібнинського осередку Наяла Кривоноса.

Того вечора велика група активістів земляцтва й гостей отри-

мали різні нагороди, передяк на них лауреаті друкується в цьому числі газети.

А насамінці під склепінням Палацу спорту зачіпали пісні як у виконанні уславлених столичних чернігівців Народних артистів України Лілії Кондрашівської та Валерія Буймистра, так і самодільних аматорів та колективів із рідної Чернігівщини. І цього разу керівництво земляцтва пішло чи не найдалішим курсом - надало сточину сцену бліскучим народним талантам і видочна потрапила серця столичних сієрвії самим духом рідної землі, яка залишилася в спомінах вічно кигучим острівом після.

Ніжин порадував "Привітально" у виконанні народного ансамблю "Народна криниця" учительниця культури і мистецтв Марія Занковецької та піснею "Поліський край" дразкового дитячого хору "Свійно" музичної школи. Прилуки представила учениця школи мистецтв Анастасія Кичалова піснею "Глобокий колодязь", вокальний ансамбл "Арт-клас" народного піснею "Гуцулка Кесна" та артисти народного аматорського музичного театру "Фантазія" Валерія Величко і Катерина Марченко. Знову на вистої була оркестрова група ансамблю пісні й танці "Сіверські клейноди" з Чернігова та сімейний ансамбл "Родина" з Талалайки. Злагодженістю і вітурозністю вразили глядачі юні гімнасти клубу спортивної гімнастики Палацу спорту (хореограф-постановник Г.Лев) та спортсменки з дитячого нічиркового колективу "Фіеста" з Мени. Словом, було на що послухати, будо на що подивитися, і дитячі голоси довго зучали в душах розміщених чернігівців. І справді можуть бути наявні народна народно-хореографічна композиція "Величальна" у виконанні Національного зас

у ж е н о г о академічного українського народного хору імені панного ж таки земляка Григорія Верського, яка й завершила програму концепту. Поздоровленню зачинили провели його Народний артист України Олександр Безсмертний

та артистка Київського театру юного глядача Ірина Лановець.

Що ж, зібрання відбулося - хай на обрії нашого життя виграношність, душність нове, ювілейне!

Леонід ГОРЛАЧ
Фото П.ДАНЕВИЧА,
В.УСТИМЕНКА,
Л.КОВАЛЕНКА

Ім'я Олександра Скорини добре відоме не лише у журналістському колі, а й серед численних читачів. Його перу належать сотні надзвичайно актуальніх і цікавих матеріалів, які викликають резонанс у нашому суспільстві. Вітаючи Олександра Арсентійовича з першим 75-річчям від дня народження, друкуємо черговий дослідницький матеріал - як підтвердження нестаріючого творчого хисту автора.

Під час одного з редакційних відряджень у селищі Ладан, що в Прилуцькому районі, мене познайомили з Йосипом Хомичем Бульбою. Було йому тоді під вісімдесят. Він і розповів місцеву не то бувальщину, не то легенду про Тараса Бульбу, яку почув від свого 113-річного діда Кирила Оленича, колишнього козака-запорожця. З його слів відходило, що маєток Тараса був ось тут, у Ладані, за стадіоном. Там і зараз зберігаються залишки старої могили, де покоїлись його останки.

З ФРАНЦУЗЬКИМ ПРОНОНСОМ

- Щось не сходиться, - заперечує, - за Гоголем - це десь на Рівненщині...

- А ви не кваптеся, - стояв на сцені Йосип Хомич. - Загнув він дісно там, кістки ж тут були поховані.

І розповів, що після страти сина Остапа повернувся Тарас до дому й залив горе оковитою весю зими, а навесні зібрав три десятки козаків і подався криваві поминки спрашувати по синові. А через деякий час прикульгав додому один із трьох тридцяти одчайдуків і приніс страні звістку про загибель усього товариства на чолі з полковником. Сам цей тяжко поранений козак лежав у траві і бачив, як ляхи спалили Бульбу. Коли ж ті побіхали, підівзо до загаслого вогнища і, стягнувши із себе закривальну корочку, бեрезко зібрав у нет Тарасові останки. Знайшовши примітне місце, він прикопав їх.

Як і скільки разу добирався додому, невідомо, а в Ладані (селіще тоді так називалося на честь богині Соція, злагоди, любові) й достатку Лади. Тє вже за радицьких часів воїнські атеїсти перехрестили його на Ладі) одужував із рік. А одного осіннього дня разом із економкомом Тараса Бульби (дружини його вже не було в живах) кудись подалися. Повернувшись тижнів через п'ять, уже сніг починав потроху купинчати. Стали перед громадою і виклали свою сумну здобич - обгорілі кістки. Громадою їх і хоронили. Полами жувані, пеленами, шапками і хустками насиливши над ними високо могилу. Щоб із усіх усю видно було останнє Тарасове пристанково.

Для легенди годиться.

Приблизно так сказав я тоді Йосипу Хомичу, на якій він зустрівся в голосі підсміхнув:

Знову ви понеред батька. Не кваптеся. У молодості я фрезерувальником на кіївському "Арсеналі" працював, а найбільше чомусь до музеїв душа лежала. Одного разу півнів трапилася не бувала яйло нашого селища частини берега. Удаю відвалилася, а в роломі я поміг величезну кістку. Заніп її в Кіїв, у музей. Враження там це не спріяло, бо кістки мамонтів трапляються в Україні нерідко, але в дику випадки вкоток на безконтактні віддини своєї складки.

Попратили до музею Йосипу Бульбі випало лише через кілька років, після служби в армії. Але стріли його якого доброго знайомого і відразу ж повідомили: "А ми були з експедицією у вашому селищі. Розкопали величезну моги-

лу та знайшли у ній лінеш обгорілі кістки людини. Дивно..."

Коли ж він розповів їм про те, що чукунь від свого діда Кирила, музейники не жарт зацікавились:

- То, виходить, не дарма прізвище хазяїна, в якого ми зупинилися, Бульба, і всі землемоки, яких наймали, теж мали це прізвище?

- Ахижек, - відкazав тоді Йосип. - У селищі школа, коли я тут вчівся, із п'ятдесяти учнів і п'ятдесят мали прізвище Бульба.

Коли ж ми йшли центром селища, Йосип Хомич зупинився, біля стели з висіченими на ній іменами загиблих на полях Другої світової війни земляків, серед яких був і Василь Бульба, що в боях із японцями повторив подвиг Олександра Матросова.

Після кількох зустрічей з Йосипом Хомичем, якого не без підстав вжалали в Ладані написаною історією селища, я вирішив серйозно перевірити, чи був насправді прототип гоголівського Тараса Бульби. Та з публічних бібліотек Києва, Москви й Ленінграда надходили однотипні відповіді: "Образ Тараса Бульби - збрійний. В ньому автор втілив країні, з його точкою зору, риси національного характеру".

Відповіді ніби вичерпні, але мене все ж чомусь не переконували. А ще інтернували листи Гоголя. В одному з них да матері від 30 квітня 1829 року він просив прислати йому відомості з життя й побуту українського, особливо наголошуучи, що були вони "самые древние", описані огляда, що його посили до времена гетманських". В іншому листі він просить записувати "правы, обычая, поверья", збирати древні монети, "стародавні старопечатні книги", "антини", записувати "введені предками какої-нибудь старинної фамилії, рукописи стародавні про времена гетманські". І нарешті листі від 23 грудня 1833 року він радо сноївців Пушкіна: "Подорядтесь находке: я дostaл летописъ без конца, без начала об Украинѣ, писанную, по всем признакам, в конце XVII-го века".

Існує припущення, що в тому літописі могла бути розповідь про далекого предка майбутнього знаменитого мандринівця і вченого Миколи Миколайовича Миклюх-Маклая Охріма Макуху, який був одним із курінних отаманів у війську Запорозькому. Разом із синами Омельком, Назаром і Хомою він бився за визволення України з-під гніту польської підляхти. Середульній з братів Назар захочався уполь-

ську панянку й перейшов на бік поляків. Омелько й Хома пропалися в обложену козаками фортецю, захопили Назара, але на зворотному шляху нарвалися на варту. Шоб не зірвати операцію, Хома звільнив Омелькові відходи із зв'язанним братом-зрадником, а сам наїв на вартових. У першому бою він загинув, а Омелько доставив-таки свою потшу за признаєнням. Охрім власноруч застрив в Назара.

Важається, що саме цей епізод і став перепоновихом для національної діяльності французів. Ахижек, як він відзначився, із п'ятдесяти учнів і п'ятдесят мали прізвище Бульба.

Прочитавши в пресі, що київський режисер Віктор Гресь збиратиме ставити фільм "Тарас Бульба" з французьким актором Жераром Депардье в головній ролі, ми захотіли зустрітися з Віктором Степановичем і прояснити для себе хоча б кілька суттєвих моментів. І найперше - хто автор сценарію? Що має сказати українському глядачеві Тарас Бульба в баченні Віктора Гресь?

Особливо тим із нас, хто замість самовіданої боротьби за ізсладливість своєї держави вважає за краще для себе переметнутися в супротивний табір. Чому та-ку визначальну для Українства постать має грата француза, а не, скажімо, такий потужний актор і зовні справжній воїн як Михаїл Голубович? Депардье - це розрахунок на приваблення грошового спонсора, чи на подолання сумнозвісного "неформату", який перекриває в Україні щільна вітчизняним фільмам на сімейні скринє?

Ні для кого не секрет, що дистрибутори закупили під показ американські та російські фільми увесь час у наших кінотеатрах і на телебаченні. Наша кінопродукція для них проходить під грифом "неформат", тобто щось небажане, другорядне, яке не привнесе бажаних прибутків. Для кого і для чого цей "неформат"? Для українофобій? Чи для людей, яких поставлено над українською культурою саме для того, щоб загнати її в той "неформат" назавжди?

Хотілося б обмінятися думками з цього приводу з людиною, яка багато років працює - і добре знає його не тільки надводну, а й підводну частину. На мою телефонну пропозицію зустрітися Віктор Степанович відповів згодово, зауваживши, що вона буде можливістю тижнів через два. Обіцяв зателефонувати сам. Минув місяць. Телефон поки що мовчить.

Інна Слідовська,
директор підприємства
"Єдність", видавець
чернігівських газет
"Ярославна", "Феміда",
"Супер клас", "Ліхтарик".

Так склалося в житті, що я багато їздila по Україні та інших державах, але таких прекрасних, талановитих і красних людей, як на Чернігівщині, зустрічала мало. Тому думала писати про чарівчин. Із Чернігівським земляцтвом познайомилася в минулому із чудовими людьми об'єднується сама і об'єднує навколо себе багато інших. Бажаю, щоб про Чернігівське земляцтво та самих чернігівчан чули не тільки на Україні, а знали по всій землі.

Інесса Вачнадзе,
вчителька історії
Жукоцької сільської
середньої школи
Чернігівського
району.

Дуже добрим є те, що з кожним роком на зборах Чернігівського земляцтва все більше людей. Мені присміло, що цей колектив розростається. Чернігівське земляцтво - талановиті творчі люди, які дуже багато вклади своєго таланту в побудову України. Я хочу, щоб наступного разу весь зал Палацу спорту був заповнений земляками повністю.

Листи наших ініціатів

ЛЮДИ ЖИВУТЬ ДЛЯ ЛЮДЕЙ

У цьому можна переконатися, познайомившися із діяльністю нашої благодійної міжнародної організації "Люди для людей". Вона утворилася під крилом столичного Чернігівського земляцтва, згуртувавши людей небайдужих, ініціативних, тих, кому болять людські болі, надто ж немінчіні старі та незахищених діток.

Зареєстрували місії широку підтримку незахищених людей не лише на рідній Чернігівщині. В перші дні, крім бажання працювати заради людей, не мали ніякої фінансової підтримки. Але поступово у нас з'явилися партнери з багатьох країн світу. Особливо реальною гуманітарною підтримкою була ділова ініціатива благодійного фонду "Доломога супутника" з Королівства Нідерландів, який надав нам допомогу майже на півмільйона гривень. Дякуючи нашим щедрим колегам, ми зуміли підтримати чимало організацій у рідній стороні. Так, благодійна допомога була роздана дітям-сиротам із Смолинської школи, сиротиці та школи № 16 із Чернігова, Корюківки, Замгайлівському будинку-інтернату для розумово відсталих діток і школі-інтернату Яблунівки, хворим із лікарень в Ладані, Линовиці, територіальним центром Городні, Куликів та Носівки.

Але, на превеликий жаль, заможні земляки не дуже охоче відгукуються на наші прохання про матеріальну підтримку. Зрозуміло, що вони частіше самі займаються благочинністю, і цьому є чимало яскравих підтвердження. Але через наш фонд можна було б налагодити теж подібну підтримку немінчим і незахищеним землякам, набравши при цьому повної системності. І для цього варто лише знайти нас у Києві за телефоном 242-96-98. Адже відомо з прислів'я, що гуртом добре є батька бити, а тим більше рятувати його гуртом від захланності нинішнього життя.

Ми завжди відкриті для благодійних ініціатив.

Тетяна Рев'якіна,
президент Міжнародного фонду
"Люди для людей"

Пільги факти

ЧВЕРТЬ ВІКУ З ПОЕТОМ

Поети лишають по собі не лише книги, а й тепло душі. В цьому можна занадто пересвідчитися, переступивши гостинний поріг літературно-меморіального музею-квартири П.Г.Тичини в Києві. Там видатний наш земляк жив і творив чимало років, там тепер обігають його родинне гніздо самовідані працівники музею на чолі з Тетяною Сосновською.

Чи не через це таємо підсумок подієв у культурному житті століття стало літературно-мистецьке село "Десна на дні моего серця..."." присвячене 25-річчю музею. Вони відбулося у приміщенні Національної спілки письменників України. Зустріч відомої поети Іваном Драгомиром, місцевими письменниками, керівниками публічно-культурних установ, представниками державного та місцевого управління культури, мистецтв та охорони культурної спадщини Києва, Олександром Бискупом, Ніною Нойнік Шевченківської райдержадміністрації, делегації з рідного села поета Пісоки. Численні учасники зібралися порадити на зустрічі письменникам з України. Зустріч відбулась відкритою поетичною читанням творів П.Г.Тичини, які відомі заслугами та таланом письменника. Після читання відбулося обговорення творчості письменника та його впливу на місцеву літературу та мистецтво.

Однак, директор музею Тетяна Сосновська та її колектив ще раз довели, що і в найскладнішій для національної культури часі можна оберігати криниці народної духовності.

Національна

ПАРОСТКИ СЛОВА

Мираслава Уніат - десятилітка Козелецької гімназії № 1. Її, як двох старших сестер, які вже пішли в широкий світ, виховує батько, звичайний землероб із невеликого села Берлоги. Мабуть, у нього великий і любляче серце, яке, незважаючи на тяжкі випробування, робить все для того, щоб після особистих потрясень, викликаних передчасною смертю дружини, всю дівчину віддавати вихованню дітей.

Мираслава почала писати вірші ще в рідній початковій школі, активно займається словом у районній гімназії, де працює літературна студія "Паростки". Мріє стати журналісткою. Здається, програма чітко визначена, лишилося тільки знайти підтримку добріх людей, а вірші юної поетки говорять самі за себе.

Василь ТРОЙНА

МОЇЙ УКРАЇНЯ

Всміхається сонячою українська земля, Колоссям цвіте і радіє.
Тут рідине усе. Батьківщино моя,
у душах нам щастя ти сієш.
Без тебе ніхто мі, і ти в нас одна,
Мов ненка, що змалку плакала,
Своїми руками тримала, вела.
І пісно, мов птаха, співала.
О як, Україно, тебе не любить,
Веселку у небі ясному,
Ранокує світання, що свайом горить
І землю оживлює знову.
Ти в подиху вітру, у тиші ночей,
у думці, у серці, у пісні,
у сотнях дівочих, юнацьких очей,
Де зорі палають провісні.
У вранціні росах, у зернах добра,
у щасті, у згоді, у миру,
У непромінній Десні і Дніпра,
В любові, надії і віри.
Калина в намісті красою пала,
Верба до землі похилилась.
Встає Україна із ласки тепла,
Мов квітка, що росами вмилась.

У ЗАДУМІ

Чому мою душу так сніг покрива?
Чом вітер підламує крошки?
Дощ сірих запитань думки омива.
І мячут у минувшину роки...
Позаду нічого, лиши спомині гіркий,
Куди все поділось? Не знаю...
А згадки привокають, і суму разки
У серці на дно осідають.
І так одиночко, не знаю чому,
Здається, ти зайвий на світі.
Надії на краще - спасіння тому,
Кому іще хочеться жити...

ЛИСТ ПАРТИЗАН ДО ГІЛЛЕРА

(За розповідю командира партизанського загону Андрія Олімпійовича Карпинського)

Ми, правники! Ішукі славних і воївничих запорожців землі української, вирішили тобі, проклятий кате, листи цю письменницю знаю давно, хоча знайомий лініє із незнаною частиною його творів. Отож, читаючи книгу, став, але сути, освоювати маловідому мені піаністу під псевдо "Творчість Михася Ткача".

Ось перше оповідання чи, може, шпик, "Вечірній світ" із прізвиском "Пам'яті Василя Стефаніка". Для глибшого розуміння творчості Михася Ткача цей прізвисько теж важливий. Адже це єдина прізвиська у книзі і саме Василь Стефанік (Спринадується хрестоматією "...коротко, сильно і страшно писати людина") - якого, видно, вибрав автор за свого літературного проводника. В цьому ми переконуємося, уважую прочитані називаний твір - це спочівка увірвотора до книги і відносин немов демонстрація потенціальних творчих можливостей письменника.

Та цьому николи не буднати, ми зумімо за себе постоїти! Не збудуємо на нашій землі жодну віллу, ми відвідемо для кожного з вас по два метри на могилу. Збудуємо пам'ятник для кожного фанатівського бандита з ізписом: "Ось, де собаки зарыті!"

...Людожер ти і кропотник, кат у корінній сорочці і вбийця, некоронованій фіорер і старий гер і, як не доведеться сини на небо дивитись, тає у нашому городі ритись, хоч у тебе й морда синичка і синичка вдача...

Перемога не у вас...

Вондулій у с..у.. нас..."

Р.С. Цей лист було передано Гітлеру у ставку під Вінницю пароочним.

Записав Андрій БАБІЧ

МОВА ДАТ НЕЗНИЩЕННА

Історію не варто перевісувати на чиєсь замовлення, бо вона рано чи пізно повертається до людей незнищенню подій, фактів. Саме через це кожен із нас має пам'ятати про відповідальність за вчинки, надто ті, кому випало стати помітною фігурою в безперевному плині часу.

Багаторім аргументом на користь даної філософської тези є книга "Історія Ніжена мовою дат", яка нещодавно побачила світ уже другим виданням. Й пізні мусимо завдячувати впершу чергу головному упорядникі Миколі Шкурукові, відомому на Чернігівщині борцем за українську мову і культуру, активісту громадського діячеві доби османського відродження державності України. Свого часу Микола Пантелеймонович став одним із організаторів просвітницького благодійного фонду "Ніжен", який рахунку якого благають корисні справи. Одне з них можна назвати й підготовкою та виданням речисваної книги.

У досить обсмажому томі зібраний унікальний бібліографічний матеріал під часу першої літописної згадки про одне з древніх міст України і до останньої події, які можна називати й підготовкою та виданням речисваної книги.

Ніжин не так давно широко відзначив своє тисячоліття, що впродовж багатьох віків він знаходився в епіцентрі багливих полій як у політиці, так і в духовності. Розрізнені свідчення дослідників не давали можливості в повній мірі відтворити всю історію палитру життя унікального міста впродовж століть, і нині, зібрані докуки, організовані за академічним принципом, просто дивують багатством імен та дат. Деякі факти буквально приголомшують способом новизною кожного, кому не байдужа історія

рідного краю. Скажімо, мало кому відомо, що з Ніжином пов'язане життя всемвідомого композитора Ігоря Стравінського чи художника Пабло Пікассо, що родові корені мають президент Академії наук України О. Богомолець, що берегами Остру водили за ручку прославленого ракетобудівника Сергія Корольова його маті, а якого варте сузір'я славних вчених, письменників чи художників, імена яких золотими літерами вписані в історію одного з найдавніших українських вузів.

Упорядник книги з великим тактом обійтися з своїми попеліциками-дослідниками, називаними їх прізвища, і джерела, подані в книзі книги імені по-какніх.

Що ж стосується написання назви міста через Ніжин, то й тут упорядник висуверен пінішній усталений правописний нормі подає І, як він пише в передмові, "за правописними нормами доби укранинці, перерваними репресіями, голodomором, пінішнім українського духу" до розпаду СРСР". Що ж, Микола Шкуруков має на це право, оскільки мова завжди живе і потребує до себе постійної уваги. Шкода тільки, що книга вийшла дуже малим накладом і нині її може придбати кожен дослідник рідного краю хіба що в самому благодійному фонду.

Наши кор.

Вибрики Пегаса

На честь ювілею
Миколі Букатому -
землякові
завзятому

У кожнім земляцтві
с лісі ї чубаті,
У кожнім, зачічані,
с бідн і баґаті,
Малі і цибаті,
худ і пикаті,
Та тільки у нас с,
крім всього,... букаті.

І це не для поняті.
І не для затравки.
Бо родом Микола
Букатий з Гусавки.
А там тих Букатих,
як кажуть, навалом,
Усі - особистості
й оригінали.

Ну, взяти, приміром,
хоч пана Миколу -
Достойника з рідного
менського кола.
В нім ніби зійшлася
вся нація ментальність,
Індивідуальність
і національність.

За що б він не брався,
а брався за многе,
Видати, що Микола -
дитина од Бога.
Він був зоотехніком.
Економістом.
Він був інженером
і ще журналістом.

Бувало, міняв
спеціальності круто:
То ліз у метро, то
стрибав з парашутом.
І скрізь віддавався
трудам до останку,
Недаром на пенсію
вийшов за Нацбанку.

А ще в нього
є особливі приміти -
Букаті і він,
і усі його діти.
Сини - соколи
інженерного лету
Й дочка "за буром" на
стипендію Гете.

А хобі його
(ви задумайтесь
тільки!) -
По книжках шукати
незупані помилки.
Як тільки він виловить
в книжці "блочу".
Із автора робить
страшну потроху.

Так хай же живе
наш Микола Букатий,
Під дату розважаючи
шістдесят п'яту.
Хто буде букати,
хто буде букати,
Бо свято є свято.
Ного не сковати.

Загидаєв Пегас
Борис
ІВАНЕНКО

Звісно, дізналися, що перед мною книга вибраного, а не засновника, бу Михася Ткача як людину та письменника знаю давно, хоча знайомий лініє із незнаною частиною його творів. Отож, читаючи книгу, став, але сути, освоювати маловідому мені піаністу під псевдо "Творчість Михася Ткача".

Слід не зауважити, що у цьому творі не образи переможців, і героїв, ні ардінців, і після зважаючи героям, які вибрали за свого літературного проводника. В цьому ми переконуємося, уважую прочитані називаний твір, це спочівка увірвотора до книги і відносин немов демонстрація потенціальних творчих можливостей письменника.

Та цьому николи не буднати, ми зумімо за себе постоїти! Не збудуємо на нашій землі жодну віллу, ми відвідемо для кожного з вас по два метри на могилу. Збудуємо пам'ятник для кожного фанатівського бандита з ізписом: "Ось, де собаки зарыті!"

...Людожер ти і кропотник, кат у корінній сорочці і вбийця, некоронованій фіорер і старий гер і, як не доведеться сини на небо дивитись, тає у нашому городі ритись, хоч у тебе й морда синичка і синичка вдача...

Перемога не у вас...

Вондулій у с..у.. нас..."

Р.С. Цей лист було передано Гітлеру у ставку під Вінницю пароочним.

Записав Андрій БАБІЧ

МИХАСЬ ТКАЧ

алі оптимістичний струмінь. Звесіла під важкою бордою і відкинула на десно засновка, бу Михася Ткача як людину знали давно, хоча знайомий лініє із незнаною частиною його творів. Отож, читаючи книгу, став, але сути, освоювати маловідому мені піаністу під псевдо "Творчість Михася Ткача".

Слід не зауважити, що у цьому творі не образи переможців, і героїв, ні ардінців, і після зважаючи героям, які вибрали за свого літературного проводника. В цьому ми переконуємося, уважую прочитані називаний твір, це спочівка увірвотора до книги і відносин немов демонстрація потенціальних творчих можливостей письменника.

У наступному оповіданні "Сині очі Маньки" тема війни та повоєнного ліхоліття розкривається в основному через два образи - Горини та й короля Маньки, які часом наче зростають, немов самісъки близната, і в такому вигляді ста-

Редакційна рада:

В.В.Ткаченко, В.Л.Алєксенко, Л.Н.Горлач
(Коваленко), Б.В.Іваненко, П.І.Медвідь,
В.М.Ткачко, О. Г. Олійник, В.Є.Устименко.

За достовірність фактів, точність імен та прізвищ, географічних та історичних реальій відповідають автори публікацій.

Микола АДАМЕНКО

Передрук п'ятьо з видом видавця.
Рукопис не рецензуються і не повертаються.
Літературний редактор Людмила Коваленко.
Комп'ютерний набір Ірини Кулик.

Верстка, дизайн Галина Чуйко, Ніна Серпик.
Надруковано та заверстано на замовлення товариства
"Чернігівське земляцтво" в м. Києві у ВАТ "Видавництво
"Кільцева праця" (бул. Маршала Грушевського, 13).
Тираж 2000. Зам. 24.